

ФІНАНСОВИЙ ПРОФІЛЬ ПОПАСНЯНСЬКОЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ (ПЕРСПЕКТИВНОЇ) ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ІНІЦІАТИВА З ПІДТРИМКИ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ РЕАЛІЗУЄТЬСЯ ПРОГРАМОЮ
РОЗВИТКУ ООН В УКРАЇНІ ЗА ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

ЗМІСТ

I. ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ ПРО ПОПАСНЯНСЬКУ ОТГ (ПЕРСПЕКТИВНУ).....	3
II. ЕКОНОМІЧНА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	4
III. ДЕМОГРАФІЯ ТА РИНОК ПРАЦІ	6
IV. ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ	7
V. ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО	8
VI. СОЦІАЛЬНА СФЕРА	10
VII. БЮДЖЕТНІ ВІДНОСИНИ	12
Доходи бюджету.....	12
Видатки бюджету	17
VIII. РОЗРАХУНКОВІ ПОКАЗНИКИ	19
IX. ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ ФІСКАЛЬНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.....	20
X. ПОРІВНЯЛЬНІ ДАНІ ОТГ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	23

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Фінансовий профіль Попаснянської ОТГ (перспективної) розроблений на основі матеріалів, отриманих за запитом від Попаснянської міської ради, Комишувахської та Врубівської селищних рад, у тому числі: даних бюджетів за 2014-2016 рр., планових показників бюджетів на 2017 рік, статистичних даних за 2014-2017 рр., даних соціально-економічного розвитку за 2014-2017 рр., а також інформації з офіційного сайту м. Попасна – popasn-gorsoviet.gov.ua та Попаснянської районної державної адміністрації – pps.loga.gov.ua.

До складу Фінансового профілю Попаснянської ОТГ (перспективної) не включені данні соціально-економічного розвитку Троїцької с/р (с. Троїцьке, с. Новозванівка) у зв'язку із неможливістю проведення тут виборів та формування представницьких органів місцевого самоврядування. Троїцьке знаходиться на лінії зіткнення та входить до буферної зони, на якій ведено управління військово-цивільної адміністрації (Розпорядження КМУ №1085-р. від 07.11.2014 р. «Про затвердження переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та переліку населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення»).

Були використані показники Державної казначейської служби, Державного бюджету України, Луганської обласної військово-цивільної адміністрації, Мінрегіонбуду, Інформаційної системи управління освітою (ІСВО) та Державної служби статистики.

ПОВНОТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Дослідження проведено з урахуванням всіх ключових обмежувальних умов та передумов, передбачених технічним завданням.

Дослідження проводилось відповідно до таких етапів:

- *Збір загальних даних:* на цьому етапі були зібрані дані за 2014-2016 рр., а також планові показники 2017 року.
- *Зустріч з представниками ОТГ (перспективної):* метою зустрічі було вивчення напрямків діяльності Громади, збір та уточнення даних.
- *Підготовка документу «Фінансовий профіль Попаснянської ОТГ (перспективної)»:* узагальнення показників соціально-економічного розвитку та бюджетних відносин Попаснянської ОТГ (перспективної), розрахунок показників фінансової спроможності Громади, визначення ключових позитивних та негативних факторів розвитку.

Період проведення робіт: жовтень-листопад 2017 року.

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

ЖКГ	Житлово-комунальне господарство
КМУ	Кабінет Міністрів України
ЗОШ	Загально освітня школа
НВК	Навчально-виховний комплекс
АТО	Антитерористична операція
м/р, с/р	Міська рада / селищна рада
ОТГ	Об'єднана територіальна громада
ПДФО	Податок на доходи фізичних осіб
ЦНАП	Центр надання адміністративних послуг
ВПО	Вимушено переміщені особи

I. ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ ПРО ПОПАСНЯНСЬКУ ОТГ (ПЕРСПЕКТИВНУ)

ДАТА СТВОРЕННЯ: не створена. Створення ініційоване Розпорядженням Міського голови м. Попасна №56 від 27.03.2017 р. «Про ініціювання добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст».

Склад: передбачений перспективним планом формування території громад Луганської області, затверджений Розпорядженням КМУ №833 від 05.09.2015 р. (в редакції Розпорядження №363-р від 31.05.2017 р.).

Адміністративний центр: м. Попасна Луганської області.

Попаснянська ОТГ (перспективна)

- **Попаснянська міська рада** - м. Попасна
- **Врубівська селищна рада** - смт Врубівка, с. Миколаївка, с. Новоіванівка
- **Комишувахська селищна рада** - смт Комишуваха, с. Вискрива, с. Вікторівка, с. Олександропілля, с. Дружба, с. Ниркове, с. Глинокар'єр
- **Троїцька сільська рада** - с. Троїцьке, с. Новозванівка

Попаснянська ОТГ (перспективна) розташована у південно-західній частині Луганської області та об'єднує тринадцять населених пунктів з адміністративним центром в м. Попасна.

Попасна – місто районного значення, адміністративний центр Попаснянського району.

Частина території Попаснянського району межує з лінією зіткнення між Україною і ЛНР, входить до буферної зони. Відповідно до розпорядження КМУ №1085-р. від 07.11.2014 р., м. Попасна та с. Троїцьке входять до переліку населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення. В м. Попасна діють органи місцевого самоврядування, в с. Троїцьке – Цивільно-військова адміністрація.

Відстань від м. Попасна автомобільними шляхами до:

- м. Сєверодонецьк - 55 км
- м. Харків – 244 км
- м. Маріуполь (морський порт) – 249 км
- м. Одеса (морський порт) – 855 км
- м. Київ – 744 км.

II. ЕКОНОМІЧНА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ

Економіка Попаснянського району з 2014 року перебуває під впливом бойових дій, що ведуться в рамках антитерористичної операції на території району в безпосередній близькості від м. Попасна. Частина населених пунктів району знаходиться на лінії розмежування. Така ситуація має значний вплив на розвиток економіки, демографію та ринок праці Попаснянської ОТГ (перспективної). Тут протягом 2014-2016 рр. спостерігались суттєвий міграційний відтік населення, припинення діяльності окремих підприємств – внаслідок пошкодження їх майна через бойові дії, скорочення обсягів виробництва через припинення виробничо-торговельних відносин та скорочення споживчого попиту.

Економічна спеціалізація Попаснянської ОТГ (перспективної) базується на **машинобудівній та харчовій промисловості м. Попасної**, а також сільськогосподарському господарстві, що ведеться як на території міста, так і селищних рад, що увійдуть до складу Громади.

Машинобудування виступатиме провідною галуззю економіки Попаснянської ОТГ (перспективної), ступінь її розвитку значною мірою визначатиме економічний та соціальний рівень розвитку Громади.

Основним бюджетоутворюючим підприємством ОТГ (перспективної) виступатиме **ТДВ «Попаснянський вагоноремонтний завод»** (34502350), який спеціалізується на будівництві нових вагонів, їх ремонті. У 2016 році обсяг реалізації продукції підприємства становив 337,7 млн. грн., що становить 54% обсягу по району. В 2017 році очікується зростання показника в 3,5 рази – до 1 195,0 млн. грн. Середньооблікова чисельність штатних працівників у 2016 році становила 1,1 тис. осіб або 12% кількості працездатного населення Громади (перспективної).

Харчова промисловість представлена **ТОВ «Попаснянський хлібокомбінат»** (33224912), що спеціалізується на виробництві хлібобулочних виробів. У 2016 році обсяг реалізації продукції підприємства становив 2,4 млн. грн., що відповідає 0,4% від обсягу району. В 2017 році очікується зростання показника на 6% – до 2,5 млн. грн. Середньооблікова чисельність штатних працівників у 2016 році становила 11 осіб.

КОРИСНІ КОПАЛИНИ

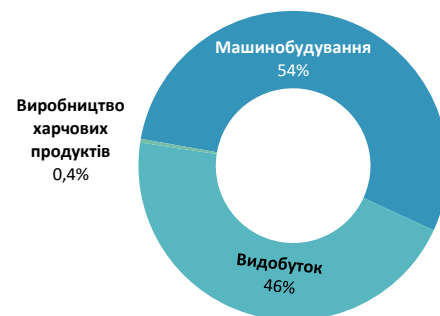
На території Попаснянської ОТГ (перспективної) зосереджені родовища вогнетривких глин та кварцових пісків.

АГРОПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС

Економіка м. Попасна недостатньо диференційована за галузями та секторами. Створення Попаснянської ОТГ дозволить розширити економічну спеціалізацію регіону за рахунок **агропромислового виробництва**.

Агропромисловий комплекс переважно представлений рослинництвом, а саме: вирощуванням зернових, зернобобових та технічних культур. В рослинництві у 2016 році порівняно з 2015 роком майже на третину збільшились обсяги виробництва валової продукції сільського господарства.

СТРУКТУРА ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА
ПОПАСНЯНСЬКОГО РАЙОНУ У 2016 РОЦІ

Переважають особисті селянські господарства, для яких характерні низька продуктивність та використання ручної праці. Частина земель орендують приватні фермерські господарства, які використовують сучасну сільськогосподарську техніку, серед них «Божко», «Віктор», «Лугове», «Ріст», «Світанок», «Гета», «Агро-схід» та «Шанс-2011».

Агропромисловий комплекс Громади є має перспективи подальшого розвитку, площа земель сільськогосподарського призначення становить 3/4 всієї площі земель Попаснянської ОТГ (перспективної).

ТРАНСПОРТ

Транспортна інфраструктура Попаснянської ОТГ (перспективної) складається з системи зовнішнього транспорту та внутрішніх пасажирських перевезень. В м. Попасній функціонують такі види транспортних сполучень: автомобільний та залізничний.

Автомобільні пасажирські перевезення у приміському, міському, міжобласному та міжміському сполученнях здійснюють два підприємства.

В місті наявна **залізнична станція**, яка є вузловою пасажирською та вантажною залізничною станцією Лиманської дирекції регіональної філії ПАТ «Укрзалізниця». Наразі станція використовується переважно в якості вантажної. Пасажирські перевезення відбуваються лише за приміськими маршрутами. Перевезення пасажирів на далекі сполучення зі станції Попасна не здійснюються.

Попаснянська ОТГ (перспективна) знаходиться в безпосередній близькості від лінії розмежування зони проведення АТО, тому вплив військових дій на економіку ОТГ оцінюється як високий.

Можливими чинниками **зростання економіки Попаснянської ОТГ (перспективної)** виступатимуть: завершення антитерористичної операції, розширення ринків збуту основного підприємства м. Попасної та сільськогосподарських підприємств, впровадження заходів державно-приватного партнерства, підтримка та розвиток малого бізнесу, покращення інвестиційного середовища, підвищення технічного і технологічного переоснащення с/г виробництва, рівня раціонального використання та ефективності землекористування, створення сільськогосподарських кооперативів.

III. ДЕМОГРАФІЯ ТА РИНОК ПРАЦІ

На території Попаснянської ОТГ (перспективної) проживає 26,1 тис. осіб.

Розміщення населення Громади є нерівномірним – на м. Попасна припадає 81% чисельності населення.

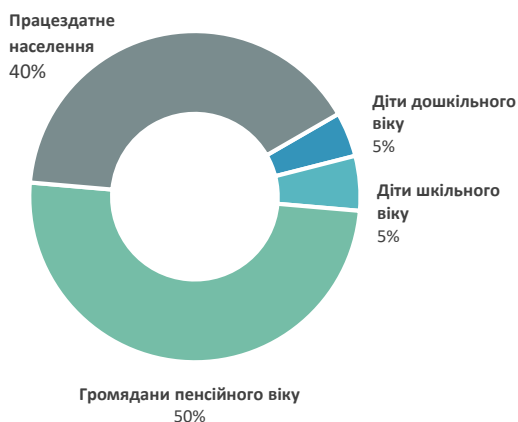
Демографічні тенденції м. Попасної є визначальними при формуванні ринку праці ОТГ (перспективної).

Значний вплив на демографію та ринок праці має близькість до лінії зіткнення, внаслідок чого спостерігався суттєвий міграційний відтік населення, наприклад, на початок лютого 2015 року в м. Попасній мешкало близько 4 тис. осіб. В 2016-2017 рр. кількість населення почала відновлюватись, проте ризики активності міграційного переміщення населення як в місті, так і в сільській місцевості є високими.

Поряд з цим, вагомою демографічною проблемою Громади є висока смертність людей, у т. ч. у працездатному віці, її підвищення та перевага над народжуваністю. Протягом 2015-2016 рр. природне скорочення населення м. Попасної становило 0,5 тис. осіб. Основними причинами смертності населення є хвороби системи кровообігу та злоякісні новоутворення, що передусім спричинено високим рівнем загальної захворюваності населення на тлі підвищення ризиків захворювань, передусім тютюнопаління та вживання алкоголю.

СТРУКТУРА НАСЕЛЕННЯ ПОПАСНЯНСЬКОЇ ОТГ (ПЕРСПЕКТИВНОЇ) У 2017 РОЦІ

Заробітна плата	2016 рік
м. Попасна	4 472 грн.
Сільське господарство Луганської області	3 854 грн.
Луганська область	4 637 грн.
Україна	5 183 грн.
Чисельність працездатного населення, м. Попасна, Врубівська с/р	10,1 тис. осіб
Кількість зайнятих, м. Попасна, Врубівська с/р	9,8 тис. осіб

Частка осіб **пенсійного віку**, яка в структурі населення складає 50%, є високою. Спостерігається тенденція щодо старіння населення.

Ринок праці Попаснянської ОТГ (перспективної) в цілому характеризується високим ступенем залучення населення працездатного віку до сфери виробництва та обслуговування, рівень безробіття тут є нижчим за середній показник по Луганській області, рівень середньої заробітної плати співставний. Спостерігається значна міжгалузева диференціація з оплати праці в низці галузей, невідповідність професійно-кваліфікаційного рівня робочої сили потребам ринку праці, незбалансованість за попитом та пропозиції робочої сили.

IV. ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ

Площа Попаснянської ОТГ (перспективної): 26,2 тис. га.

Землі сільськогосподарського призначення (рілля, пасовища, сіножаття): 19,6 тис. га.

Головний природний ресурс Громади - родючі чорноземи (рілля), що займають 75% площі ОТГ.

Нагальною потребою є проведення інвентаризації земель населених пунктів, приєднаних до ОТГ.

Завершення процесу інвентаризації дасть можливість встановити кількісні та якісні характеристики земель, що, поряд із завершенням процесу актуалізації нормативної грошової оцінки земель, дозволить збільшити надходження до бюджету від операцій з землею (оподаткування, оренда, приватизація).

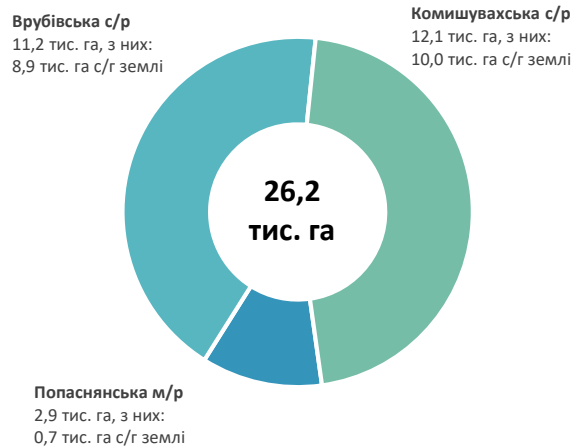
У 2017-2018 рр. діють ставки земельного податку та орендної плати, що були прийняті міською та селищними радами. Такі ставки відповідають вимогам законодавства та є диференційованими в залежності від населеного пункту. Найвищі ставки з плати за землю встановлені в м. Попасній.

Очікується, що ставки для всіх земель ОТГ, що будуть встановлені для всієї території, будуть знаходитись в межах існуючих.

Основним потенційним фактором зростання надходжень від операцій з землею є успішність впровадження заходів із адміністрування надходжень та щорічна індексація нормативної грошової оцінки земель, яка застосовується кумулятивно залежно від дати проведення нормативної грошової оцінки земель на базі індексу споживчих цін попереднього року. В 2017 році застосовується коефіцієнт індексації 1,06 для земель несільськогосподарського призначення (у 2015 році – 1,43) та 1,0 – для земель сільськогосподарського призначення (у 2015 році – 1,20).

Отримання додаткового ефекту від розташованих на території ОТГ земельних ресурсів є можливим у разі ухвалення ВРУ ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо управління земельними ресурсами в межах території об'єднаних територіальних громад» (реєстр. № 7118 від 18.09.2017 р.), яким передбачається передача ОТГ повноважень щодо розпорядження землями по всій території ОТГ, а не лише в межах населених пунктів.

СТРУКТУРА ЗЕМЕЛЬ ПОПАСНЯНСЬКОЇ ОТГ (ПЕРСПЕКТИВНОЇ)

Ставки на землю	Оренда	Податок
Житлова забудова	--	0,2-2%
Комерційного призначення	3-12	до 12%
Промислового призначення, транспорту та зв'язку	3-12	до 12%
Громадського призначення	3-12%	1%
С/г призначення	3-12%	1%

V. ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО

Галузі житлово-комунального господарства Попаснянської ОТГ (перспективної) притаманні проблеми, які є типовими для України в цілому, а саме: високий рівень зношеності основних засобів, у тому числі житлового фонду, інфраструктури, негативний фінансово-економічний стан підприємств галузі, нестабільні розрахунки споживачів за отримані послуги, а також недостатній рівень відшкодування послуг.

Житловий фонд та інфраструктура Попаснянського району зазнала значних ушкоджень під час бойових дій, в наслідок чого зруйновано та пошкоджено 2 122 об'єктів інфраструктури з орієнтовним розміром отриманих збитків на суму 1,7 млрд. грн. Пошкоджено 2 716 об'єктів житлового фонду, з них: 2 253 будинків приватної власності (111 – зруйновані), 363 об'єкти комунальної власності (2), інженерні мережі постачання (36), об'єкти промисловості (4), навчальні заклади (4), об'єкти транспортної інфраструктури (118) тощо. Відновлення інфраструктури потребує значних капіталовкладень, які здійснюються коштом місцевих, районного та Державного бюджетів, а також донорських організацій.

У відновленні житлового фонду району значну допомогу надають донорські організації: Норвезька рада у справах біженців, Міжнародна некомерційна організація «MercyCorps», Австрійська благодійна організація «Карітас - Україна». Коштом благодійних фондів у м. Попасній відновлено 9 приватних житлових будинків, які були повністю зруйновані, а також проведено відновлення низки об'єктів інфраструктурного призначення. За сприяння ПРООН та за кошти Європейського Союзу у м. Попасна побудовано Центр надання адміністративних послуг.

Житловий фонд сільських населених пунктів Попаснянської ОТГ (перспективної) переважно представлений індивідуальними будинками, в м. Попасній – переважно багатоквартирною забудовою, тут кожен другий будинок потребує проведення капітального ремонту. Протягом останніх років обсяги виконання планового капітального ремонту житла залишаються на рівні 10-15% від потреби.

Обсяги нового будівництва незначні.

Стан інфраструктури міста можна охарактеризувати як застарілий та подекуди незадовільний, що вимагає від влади міста щорічного збільшення обсягів асигнувань на підтримку, модернізацію та впровадження заходів з енергозбереження.

Водопровідно-каналізаційна інфраструктура збудована на початку минулого століття. Очисні споруди, насосні станції, мережі водопроводу і каналізації знаходяться у критичному технічному стані, працюють у форсованому режимі, наслідком чого є зростання кількості пошкоджень на мережах і в обладнанні, обмеженість можливостей в очищенні питної води і стоків.

Вимагають капітального ремонту мережі вуличного освітлення та дороги.

Показник	м. Попасна
Кількість багатоквартирних будинків комунальної власності	198
Площа житлових приміщень	691,5 тис. м ²
Протяжність водопровідних мереж	82,2 км
Частка аварійних водопровідних мереж	19%
Протяжність водопровідних мереж	43,3 км
Частка втрат під час транспортування води	41%
Забезпеченість централізованим водопостачанням	80%
Забезпеченість централізованим водовідведенням	70%
Забезпеченість газопостачанням	85%
Загальна протяжність автомобільних доріг, з них:	128,4 км
- з твердим покриттям	42,4 км
- з ґрунтовим покриттям	86,0 км

Більшість доріг Попаснянської ОТГ (перспективної) знаходиться в незадовільному стані, що є наслідком різкого збільшення інтенсивності дорожнього руху (через військові дії). Більшість доріг з твердим покриттям непридатна для комфортного та безпечного руху.

З метою поліпшення стану асфальтобетонного покриття автомобільних доріг у м. Попасній планується впровадження 10 інвестиційних проектів загальною сумою 46,8 млн. грн, які планується реалізувати у 2017-2018 рр. коштом Державного Фонду регіонального розвитку (42,1 млн. грн.) та співфінансуванням з місцевих бюджетів (4,7 млн. грн.).

В багатьох селищах Попаснянської ОТГ (перспективної) відсутнє централізоване водопостачання та водовідведення, а також вуличне освітлення та газопостачання в необхідному обсязі.

Головною причиною теперішнього стану комунального господарства та інфраструктури, окрім зазначених вище факторів, є недостатній обсяг коштів бюджетів населених пунктів на реалізацію своїх повноважень у сфері житлово-комунального господарства. Крім того, недостатній рівень оплати послуг ЖКГ та відшкодування собівартості продукції та послуг є головним чинником збитковості комунальних підприємств щодо яких доцільно провести перегляд тарифів на місцевому рівні.

Ключовим питанням всіх населених пунктів Попаснянської ОТГ (перспективної) є зменшення споживання енергоресурсів, зокрема в бюджетній сфері, шляхом впровадження енергозберігаючих технологій та модернізації приміщень. Проте реалізація таких заходів відбувається недостатньо швидкими темпами через брак фінансування, особливо враховуючи значний знос інфраструктури.

З метою реконструкції вуличного освітлення в м. Попасній розроблено 3 інвестиційні проекти загальною сумою 2,7 млн. грн., фінансування яких планується здійснити коштом **Європейського інвестиційного банку за програмою «Надзвичайна кредитна програма для відновлення України».**

Перехід на прямі міжбюджетні відносини дозволить більш якісно визначати потреби та збільшити фінансування заходів із покращення комунальної інфраструктури, зовнішнього освітлення вулиць та благоустрою, особливо в частині сільських населених пунктів.

Навіть за умови зростання обсягу власних надходжень бюджету ОТГ (що стало можливим завдяки реформуванню підходів до формування дохідної бази при формуванні ОТГ), **фінансові можливості Громади в перші роки не дозволяють вирішити всіх проблем** комунального господарства та спрямувати значні обсяги коштів на розвиток інфраструктури, впровадження заходів з енергозбереження через пріоритетність фінансування захищених статей видатків.

Капітальні інвестиції (особливо у віддалених від адміністративного центру населених пунктах) варто здійснювати на умовах співфінансування та додатково контролю з боку місцевої влади, бюджетів вищого рівня та спеціальних програм (фондів), а також із залученням кредиторів/донорів (приватного сектору/міжнародних організацій). При цьому, програми енергозбереження на об'єктах соціальної сфери потребують попереднього визначення економічного ефекту.

VI. СОЦІАЛЬНА СФЕРА

ОСВІТА

Населені пункти Попаснянської ОТГ (перспективної) добре забезпечені закладами освіти. На 26,1 тис. населення припадає 4 ДНЗ (з них 3 – у м. Попасній) та 9 ЗОШ, з них 2 навчально-виховні комплекси в смт Комишуваха (створені на базі двох ЗОШ та дитячого садка, ясел-садка) та Врубівський навчально-виховний комплекс (на базі ЗОШ та ясел-садка).

З липня 2017 року не працює Попаснянська ЗОШ №27 через відкриття опорного закладу на базі Попаснянської ЗОШ №1, яка матиме у своєму складі дві філії.

Наповненість навчальних закладів є нерівномірною.

В ДНЗ навчаються 707 дітей, наповненість відповідає нормативній.

В ЗОШ, НВК навчаються 1 675 учнів, наповненість складає 60%.

Показник	ДНЗ	ЗОШ, НВК
Кількість закладів	4	8
Кількість дітей, учнів	707	1 675
Кількість груп, класів	28	119
Середня наповненість	100%	60%
Кількість співробітників	133	373

Найважливішими проблемами є застаріла та зношена матеріально-технічна база, низька забезпеченість комп'ютерною технікою (70% від потреби), значні витрати на утримання приміщень, їх низька енергоефективність тощо. Проте ситуація дещо покращується, за кошти міжнародних неурядових організацій та благодійних фондів, місцевих та Державного бюджетів, майже у всіх школах було встановлено нові, сучасні вікна та двері, придбано спортивний інвентар, аудіо та відео-техніку та інше обладнання. В районі діє програма «Шкільний автобус», в рамках якої забезпечено регулярне підвезення учнів з віддалених сіл до шкіл і додому (2 автобуси закріплені за НВК в смт Комишуваха, 1 – за ЗОШ в м. Попасна, 1 – за НВК в смт Врубівка).

Всі навчальні заклади Попаснянської ОТГ (перспективної) підвідомчі Попаснянській районній державній адміністрації та утримуються її коштом, а також коштом Державного бюджету (освітня субвенція). Після створення Попаснянської ОТГ (перспективної) будуть передані на баланс Громади із перерозподілом фінансування.

Державним бюджетом на 2018 рік на утримання закладів освіти Попаснянського району запланована освітня субвенція у сумі 57,3 млн. грн. З них, враховуючи кількість учнів, класів та персоналу, **оцінюваний обсяг освітньої субвенції Попаснянської ОТГ** (у разі передачі на баланс закладів освіти) становитиме 39,0 млн. грн. та буде недостатнім, порівняно із обсягом видатків поточного навчального року (частка фінансування освіти за загальним фондом коштом освітньої субвенції в районі у 2018 році запланована в розмірі 51%). Ймовірно, частину витрат буде профінансовано з Державного бюджету за рахунок додаткової дотації на здійснення видатків з утримання закладів освіти та / або за рахунок бюджету ОТГ (перспективної).

Враховуючи, що частина шкіл має вільні приміщення та необхідний обсяг матеріальної бази, підвищення рівня їх фінансування можливе за рахунок розширення видів послуг, що передбачено відповідними пунктами статутів навчальних закладів.

З метою врегулювання питання наповненості дитячих навчальних закладів та ефективності фінансування всіх освітніх закладів в деяких закладах доцільно провести реорганізацію шляхом відкриття дитячих груп в приміщеннях шкіл.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Система охорони здоров'я Попаснянської ОТГ (перспективної) представлена мережею лікувально-профілактичних установ, що переважно знаходяться в м. Попасній та утримуються коштом Попаснянської райдержадміністрації, зокрема:

- **закладом, що надає первинний рівень медичної допомоги** – КЗ «Попаснянський районний центр первинної медико-санітарної допомоги», в структуру якого входять 15 амбулаторій, 6 фельдшерсько-акушерських пунктів на 120 ліжок денного стаціонару, 16 фельдшерських пунктів. Ліжковий фонд становить 300 одиниць, планова потужність лікувальних закладів – 1505 відвідувань в зміну. До складу установи входять заклади Попаснянської ОТГ (перспективної): ФАПи в с. Миколаївка, смт Комишуваха, с. Ниркове, с. Дружба, с. Новоіванівка, амбулаторії в смт Врубівка та смт Комишуваха.
- **закладом, що надає вторинний рівень медичної допомоги** - КЗ «Попаснянська центральна районна лікарня», до складу якої входять консультативно-діагностичні поліклініки. Загальний ліжковий фонд становив 420 одиниць. Планова потужність складає 1 498 відвідувань в зміну, забезпеченість лікарями та середнім персоналом на 10,0 тис. населення становить 12,3 та 35,5 відповідно.

Основними проблемами розвитку сфери охорони здоров'я є недостатній рівень фінансування державних та регіональних програм, низький рівень забезпечення матеріально-технічної бази, наявність потреб у ремонті та оснащенню згідно нормативів ФАПів в сільській місцевості, неуккомплектованість лікарями та молодшими медичними спеціалістами.

Заклади охорони здоров'я фінансуються виключно з районного та Державного бюджетів (медична субвенція).

Для окремих медичних закладів доцільно провести реструктуризацію з метою розширення спектру власних доходів та оптимізувати витрати не пов'язані з основною діяльністю (заходи з енергоефективності).

Покращенню стану сільської медицини сприятимуть заходи, передбачені **ЗУ «Про сільську медицину»** (№7117 від 14.11.2017 р.), які мають забезпечити максимальну доступність медичного обслуговування, територіального наближення та достатній обсяг сучасного матеріально-технічного оснащення закладів охорони здоров'я в сільській місцевості. На наступний рік проектом Державного бюджету України передбачено спрямування на зазначені заходи 5 млрд. грн.

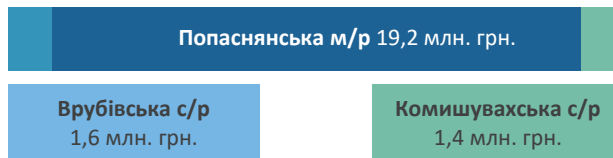

VII. БЮДЖЕТНІ ВІДНОСИНИ

ДОХОДИ БЮДЖЕТУ

Дохідна частина бюджетів розрахована на основі зведених даних виконання бюджетів у 2014-2016 рр. та плану на 2017 рік (надалі – Зведений бюджет) Попаснянської міської ради, Врубівської та Комишуваської селищних рад, які увійдуть до складу Попаснянської ОТГ (перспективної).

Доходи бюджетів у 2016 році

Майже 87% доходів Зведеного бюджету у 2014-2016 рр. припадало на Попаснянську м/р, 7% та 6% на Врубівську та Комишуваську с/р відповідно.

Дохідна частина бюджету Попаснянської ОТГ (перспективної) на 2018 рік є оціночною та у т. ч. розрахована з урахуванням планових даних населених пунктів Попаснянської ОТГ (перспективної) на 2017 рік. **Виконання оціночних показників 2018 року буде можливе лише у разі об'єднання населених пунктів в Попаснянську ОТГ та виходу на прямі міжбюджетні відносини.**

Протягом 2014-2016 рр. обсяг надходжень до Зведеного бюджету збільшився на 20% – до 22,2 млн. грн. Зростання доходів у різні періоди відбувалось за рахунок як офіційних трансфертів, так і власних надходжень, через що їх частка в структурі Зведеного бюджету була волатильною.

В 2015 році через відсутність надходжень ПДФО відбулось зменшення власних надходжень, що було частково нівельовано збільшенням трансфертів.

У 2016 році зростання доходів відбулось завдяки збільшенню надходжень від плати за землю та єдиним податком, частка яких в структурі доходів становила 43% та 13% відповідно, на неподаткові надходження припадало 5%, на трансферти з бюджетів вищих рівнів – 35%.

У 2017 році планові надходження складають 23,6 млн. грн, або 106% показника 2016 року, їх зростання повинно відбутися завдяки базовій дотації, обсяг якої запланований в сумі 5,9 млн. грн. Плановий обсяг власних надходжень на 11% менше фактичних даних 2016 року.

Оцінюваний обсяг дохідної частини бюджету Попаснянської ОТГ (перспективної) у 2018 році становитиме 97,4 млн. грн, що в 4,4 раза більше за фактичні данні 2016 року та в 4,1 раза – планових даних 2017 року. Зростання власних доходів відносно планових даних 2017 року становитиме

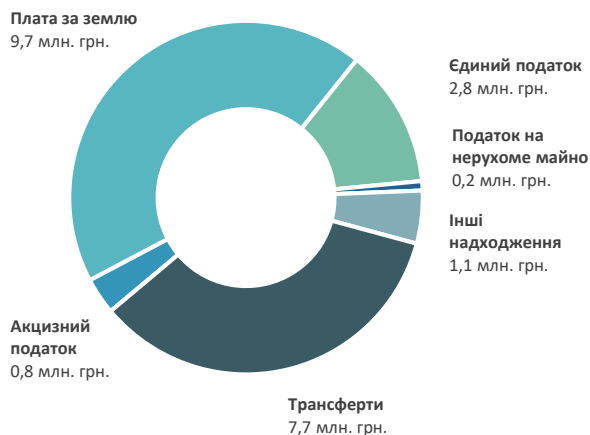
3,3 рази, трансферти з бюджетів вищих рівнів становитимуть 54,7 млн. грн., порівняно з 10,6 млн. грн. запланованих на 2017 рік

Зростання надходжень до Зведеного бюджету (оціночного) відбуватиметься завдяки наступним факторам:

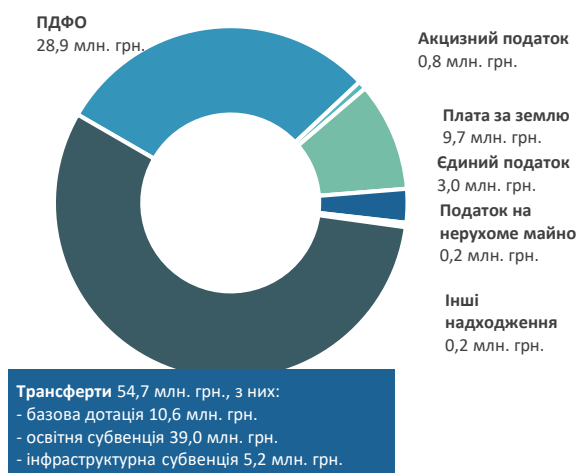
- переходу Громади на прямі міжбюджетні відносини та отримання низки трансфертів з Державного бюджету;
- делегуванню Громаді повноважень зі збору до бюджету ПДФО
- збільшення фонду оплати праці внаслідок зростання середньомісячної заробітної плати (з 3,2 тис. грн. до 3,7 тис. грн. згідно проекту бюджету на 2018 рік);
- індексації нормативної грошової оцінки землі;
- збільшенню прожиткового мінімуму та поетапному збільшенню ставок акцизного податку на виробництво алкогольних та тютюнових виробів.

Внаслідок зазначених факторів у 2018 році зміниться структура надходжень до бюджету, яка стане більш диференційованою та надасть Громаді маневровості при здійсненні видатків.

СТРУКТУРА ДОХОДІВ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ у 2016 році

СТРУКТУРА ДОХОДІВ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ Попаснянської ОТГ у 2016 році (оцінка)

Бюджет Попаснянської ОТГ (перспективної) продовжуватиме бути залежним від трансфертів з бюджетів вищих рівнів.

ПДФО

ПДФО виступатиме основною статтею надходжень до бюджету Громади (перспективної), на неї припадатиме 68% власних та 30% загальної суми надходжень у 2018 році.

Оцінюваний обсяг надходжень за ПДФО становитиме 28,9 млн. грн.

Вагомий вплив на динаміку надходжень за цим податком мають бюджетні установи, передусім заклади освіти та органи управління, де у 2017 році суттєво зросли заробітні плати за рахунок збільшення на законодавчому рівні вдвічі – до 3,2 тис. грн. мінімальної заробітної плати (очікуване зростання у 2018 році – 16%) та перегляду тарифних сіток.

Водночас зворотною стороною є збільшення витрат на фінансування закладів освіти, утримання яких ймовірно відбуватиметься Громадою, переважно коштом державної субвенції.

МІСЦЕВІ ПОДАТКИ ТА АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

У 2014-2016 рр. спостерігалось поступове зростання обсягу отриманих місцевих податків, зборів та акцизного податку, що зумовлено, насамперед, поступовим відновленням економіки регіону, покращенням адміністрування справляння податків та зборів, переглядом ставок єдиного податку, оренди та податку на землю, проведенням індексації нормативної грошової оцінки земельних ресурсів (у 2016 році на коефіцієнт 1,43), а також реєстрацією підприємств з інших регіонів.

Податок, тис. грн.	Міська та селищні ради				Попаснянська ОТГ
	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік (план)	2018 рік (оцінка)
Акцизний податок	3,1	70,3	750,4	751,3	750,0
Податок на нерухоме майно	0,4	0,0	190,2	143,5	160,0
Плата за землю	3 186,0	3 204,3	9 655,1	9 159,0	9 700,0
Єдиний податок	1 001,7	1 493,5	2 826,6	2 667,9	3 000,0
Всього	4 191,2	4 768,1	13 422,3	12 721,7	13 610,0

У 2018 році оцінюваний обсяг надходжень **за акцизним, єдиним податками та податками на нерухомість, землю (оренда)** становитиме 13,6 млн. грн, що на 1% більше фактичних даних 2016 року.

У 2018 році за **акцизним податком** прогнозуються надходження у сумі 1,6 млн. грн. Його платниками виступають суб'єкти господарювання, що здійснюють роздрібну торгівлю підакцизних товарів, включаючи підприємства, що здійснюють продаж нафтопродуктів.

Платниками **єдиного податку** виступають юридичні особи, фізичні особи-підприємці та виробники сільськогосподарської продукції. Надходження за цим податком оцінено в сумі 3,0 млн. грн, Очікується імовірно зростання даного показника, чому сприятиме:

- збільшення мінімальної заробітної плати, що призведе до зростання бази оподаткування за єдиним податком для підприємців II групи;
- вирахування ставки єдиного податку для платників I групи у відсотках до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб замість мінімальної заробітної плати;
- поетапне збільшення протягом 2018 року з 1,7 тис. грн до 1,9 тис. грн. мінімального прожиткового мінімуму, що призведе до зростання бази оподаткування за єдиним податком для підприємців I групи.

Надходження **від операцій з землею** (земельний податок та оренда) заплановані в сумі 9,2 млн. грн. Даний вид надходжень Попаснянської ОТГ (перспективної) має потенціал росту, на що впливатиме:

- очікувана індексація нормативної грошової оцінки земель;
- поетапна інвентаризація земель та встановлення їх нормативної грошової оцінки;
- зміна законодавства в частині права розпорядження майном місцевих рад поза межами населених пунктів.

НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

Частка неподаткових надходжень в структурі бюджету коливається в межах 4-5%. Основними статтями надходжень виступають плата за надання адміністративних послуг, державне мито та власні надходження бюджетних установ, що переважно отримуються Попаснянською міською радою.

Одним із чинників, що впливатиме на збільшення неподаткових надходжень можуть виступити доходи від розміщення бюджетних коштів **на депозитних рахунках**. Збільшення плати за надання адміністративних послуг не очікується, оскільки створений в м. Попасна **Центр надання адміністративних послуг** хоч і є комунальною власністю Попаснянської міської ради, проте переданий в оперативне управління Попаснянській райдержадміністрації.

Додатковий фінансовий ресурс

Створення Попаснянської ОТГ на базі затверджених КМУ населених пунктів дозволить **додатково залучити** до Зведеного бюджету 83,7 млн. грн. (ПДФО, інфраструктурна, освітня субвенція, базова дотація), що в 3,5 рази перевищує планові надходження Зведеного бюджету 2017 року та в 3,8 рази – фактичні 2016 року.

Показники надходжень за ПДФО у розрахунку на одного мешканця Нижчі за середній показник по Україні, що надає Попаснянській ОТГ (перспективної) право на отримання **базової дотації**, оцінюваний обсяг якої у 2018 році становитиме 10,6 млн. грн. (обсяг базової дотації Попаснянського району, передбачений проектом Державного бюджету на 2018 рік – 16,6 млн. грн.).

Фінансування витрат на розвиток інфраструктури, утримання освітньої сфери році відбуватиметься з Державного бюджету, що разом із коштами базової дотації формуватимуть 56% надходжень до бюджету Громади (перспективної).

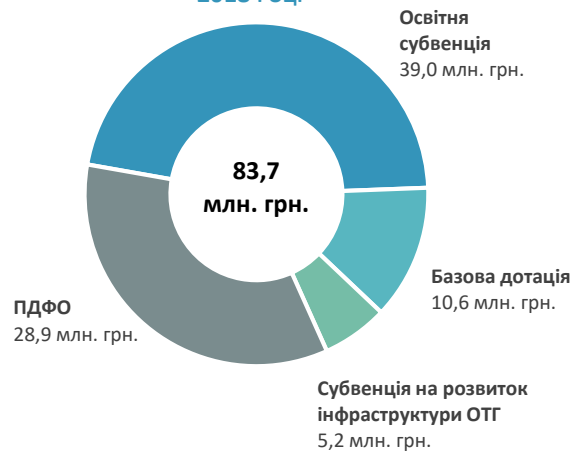
Оціночний **обсяг освітньої субвенції на утримання закладів освіти** Громади (перспективної), у разі її передання на баланс Громади, становитиме 39,0 млн. грн.

Згідно з проектом Державного бюджету України на 2018 рік обсяг освітньої субвенції Попаснянського району запланований в сумі 53,7 млн. грн., з них 39,0 млн. грн. - обсяг розрахований для Попаснянської ОТГ (перспективної), виходячи з кількості учнів, класів та вчителів.

Попаснянська районна рада.

В 2018 році Попаснянська ОТГ (перспективна) може розраховувати на отримання коштів Державного бюджету в якості **інфраструктурної субвенції на розвиток ОТГ**, її оцінюваний обсяг становитиме 5,2 млн. грн.

Додатковий фінансовий ресурс
Попаснянської ОТГ (перспективної) у
2018 році

При оцінці враховувався орієнтовний обсяг ПДФО сплачений з території м. Попасна у січні-серпні 2017 року. Також, ПДФО сплачений селищними радами у 2014 році, скоректований на індекс зростання з/п в сільському господарстві Луганської області. Показники скоректовані на норму відрахування до місцевих бюджетів (60%). Використано припущення щодо стабільного рівня зайнятості населення у 2016-2017 рр.

Обсяг **медичної субвенції** не розраховувався. Фінансування закладів охорони здоров'я Громади здійснюватиметься коштом районну, т. я. вони є структурними підрозділами комунальних закладів, засновниками яких виступає

При оцінці враховувався загальний обсяг інфраструктурної субвенції на 2018 рік по Україні в сумі 1,9 млрд. грн. Сума 7,6 млн. грн розрахована за методикою КМУ (Постанова КМУ №200 від 16.03.2016 р.), згідно якої обсяг субвенції розраховується виходячи з показників відношення площ та кількості населення ОТГ до площ та кількості населення сформованих ОТГ по країні.

Доходи Зведеного Бюджету Попаснянської ОТГ (перспективної), тис. грн

Стаття	м. Попасна, смт Врубівка, смт Комишуваха, с. Миколаївка, с. Вискрива, с. Вікторівка, с. Олександропілля, с. Дружба, с. Ниркове, с. Глинокар'єр, с. Новоіванівка					Попаснянська ОТГ (перспективна)
	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік (план)	2018 рік (оцінка)	+ / -
Власні надходження, з них:						
Податкові надходження	14 214,2	5 105,1	13 475,4	12 752,6	42 500,0	333%
<i>Питома вага податкових надходжень в бюджеті</i>	77%	23%	61%	54%	44%	--
- ПДФО	9 872,7	0,0	0,0	0,0	28 860,0	--
<i>Питома вага ПДФО в бюджеті</i>	53%	0%	0%	0%	30%	--
- акцизний податок	3,1	70,3	750,4	751,3	750,0	100%
- податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	0,4	0,0	190,2	143,5	160,0	111%
- плата за землю	3 186,0	3 204,3	9 655,1	9 159,0	9 700,0	106%
- єдиний податок	1 001,7	1 493,5	2 826,9	2 667,9	3 000,0	112%
- інші податкові надходження	150,4	337,0	52,8	31,0	30,0	97%
Неподаткові надходження	713,6	967,6	1 021,8	195,9	200,0	102%
<i>Питома вага неподаткових надходжень в бюджеті</i>	4%	4%	5%	1%	0,2%	--
<u>ВСЬОГО ВЛАСНІ ДОХОДИ</u>	<u>14 927,8</u>	<u>6 072,7</u>	<u>14 497,1</u>	<u>12 948,6</u>	<u>42 700,0</u>	<u>330%</u>
<i>Питома вага власних доходів в бюджеті</i>	81%	27%	65%	55%	44%	--
Офіційні трансферти, з них:	3 615,8	16 543,5	7 748,7	10 620,1	54 740,0	515%
<i>Питома вага трансфертів в бюджеті</i>	19%	73%	35%	45%	56%	--
- базова дотація	1 393,0	1 132,0	424,7	5 890,1	10 560,0	179%
- освітня субвенція	0,0	0,0	0,0	0,0	39 000,0	--
- інфраструктурна субвенція	0,0	0,0	0,0	0,0	5 180,0	--
- інші трансферти	2 222,8	15 411,5	7 324,0	4 730,0	0,0	0%
<u>РАЗОМ</u>	<u>18 543,6</u>	<u>22 616,3</u>	<u>22 245,8</u>	<u>23 568,6</u>	<u>97 440,0</u>	<u>413%</u>

ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ

Видаткова частина бюджетів розрахована на основі зведених даних виконання бюджетів у 2014-2016 рр. та плану на 2017 рік (надалі – Зведений бюджет) Попаснянської міської ради, Врубівської та Комишуваської селищних рад, які увійдуть до складу Попаснянської ОТГ (перспективної).

Видаткова частина бюджету Попаснянської ОТГ (перспективної) на 2018 рік є оціночною та у т. ч. розрахована з урахуванням планових даних населених пунктів Громади (перспективної).

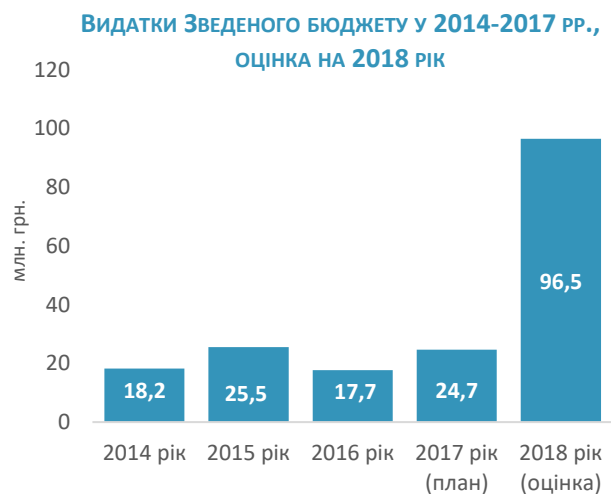
Виконання оціночних показників 2018 року буде можливе лише у разі об'єднання населених пунктів в Попаснянську ОТГ та виходу на прями міжбюджетні відносини.

Близько 87% Зведеного бюджету у 2014-2016 рр. припадало на м. Попасну.

Видатки переважно спрямовувались на витрати, пов'язані з утриманням органів місцевого самоврядування та підтримкою житлово-комунальної сфери, їх обсяг у структурі видатків у 2016 році становив 27% та 59% відповідно.

В 2017 році обсяг асигнувань видатків запланований в сумі 24,7 млн. грн.

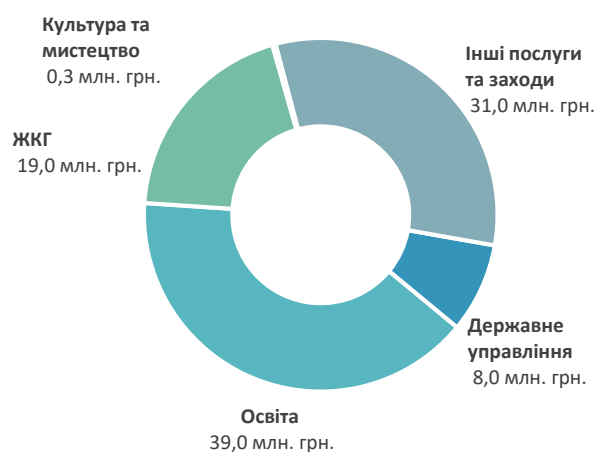
Оцінюваний обсяг видаткової частини бюджету Попаснянської ОТГ (перспективної) у 2018 році становитиме 97,4 млн. грн., що в 3,9 раза більше за планові данні Зведеного бюджету на 2017 рік.

СТРУКТУРА ВИДАТКІВ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ 2016 РОЦІ

СТРУКТУРА ВИДАТКІВ ПОПАСНЯНСЬКОЇ ОТГ (ПЕРСПЕКТИВНОЇ) У 2018 РОЦІ (ОЦІНКА)

Оцінюваний обсяг видаткової частини 2018 року умовно відповідає обсягу отриманих доходів бюджету. Враховуючи значний обсяг доходів у 2018 році, їх освоєння, зокрема в частині здійснення капітальних видатків, ймовірно буде менше 100%, що пов'язано з недостатністю наявних виробничих потужностей ОТГ, незначним досвідом управлінського апарату в реалізації інфраструктурних проєктів, перебування їх частини на стадії розробки та узгодження.

У 2018 році структура видатків Зведеного бюджету Попаснянської ОТГ (перспективної) зазнає значних змін, що пов'язано з очікуваним делегуванням Громаді повноважень з утримання закладів освіти, збільшенням видатків на утримання органів управління, пріоритетністю фінансування заходів в житлово-комунальному господарстві, які у т. ч. будуть асигнуватись за рахунок коштів інфраструктурної субвенції.

Обсяг видатків сфери ЖКГ оціночно становитиме 19,0 млн. грн, видатків на інші послуги та заходи – 31,0 млн. грн (передбачає можливість перерозподілу таких видатків між іншими статтями).

ВИДАТКИ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ ПОПАСНЯНСЬКОЇ ОТГ (ПЕРСПЕКТИВНОЇ), ТИС. ГРН

Стаття	м. Попасна, смт Врубівка, смт Комишуваха, с. Миколаївка, с. Вискрива, с. Вікторівка, с. Олександропілля, с. Дружба, с. Ниркове, с. Глинокар'єр				Попаснянська ОТГ (перспективна)	
	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік (план)	2018 рік (оцінка)	+ / -
Органи місцевого самоврядування	2 907,3	3 596,7	4 783,6	6 302,8	8 000,0	127%
<i>Питома вага органів місцевого самоврядування у видатках</i>	16%	14%	27%	25%	8%	--
Освіта	7 246,9	2 027,8	1,0	0,0	39 000,0	--
<i>Питома вага освіти у видатках</i>	40%	8%	0%	0%	40%	--
Житлово-комунальне господарство	2 328,1	16 698,5	10 511,7	13 793,1	19 000,0	138%
<i>Питома вага ЖКГ у видатках</i>	13%	65%	59%	56%	20%	--
Культура та мистецтво	425,6	1 579,3	553,9	250,0	300,0	120%
<i>Питома вага культури у видатках</i>	2%	6%	3%	1%	0,3%	--
Інші послуги та заходи	5 258,5	1 598,9	1 861,6	4 389,2	31 040,0	707%
<i>Питома вага послуг, заходів у видатках</i>	29%	6%	11%	18%	32%	--
РАЗОМ	18 166,5	25 501,1	17 711,7	24 735,1	97 440,0	394%

VIII. РОЗРАХУНКОВІ ПОКАЗНИКИ

Показник податкоспроможності розрахований на базі зведених даних міської та селищних рад, що увійдуть до складу Попаснянської ОТГ (перспективної), шляхом ділення оціночного обсягу отриманих доходів за податком на доходи фізичних осіб на чисельність наявного населення.

Рівень податкоспроможності бюджету Попаснянської ОТГ (перспективної) в 1,6 раза нижче граничного показника по Україні, за даних умов нараховується базова дотація. Як наслідок, Громада матиме право на отримання з Державного бюджету коштів за **базовою дотацією**.

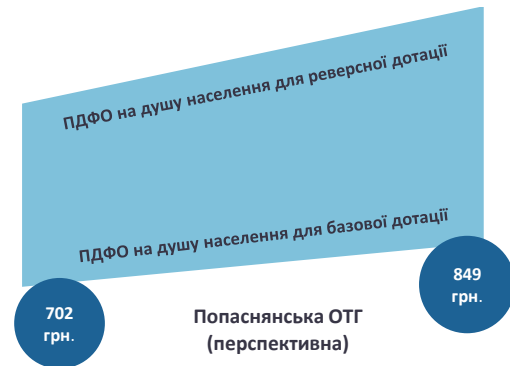
Оцінюваний обсяг базової дотації Попаснянської ОТГ (перспективної) на 2018 рік становитиме 10,6 млн. грн.

Показник бюджетної забезпеченості (власні надходження бюджету на одного мешканця) розрахований шляхом ділення обсягу отриманих зведених власних надходжень міської та сільських рад, що увійдуть до складу Попаснянської ОТГ на чисельність наявного населення.

Зведений показник у 2016 році в 7,2 раза був менший за середній по Україні та в 2,0 рази – за середній показник по Луганській області.

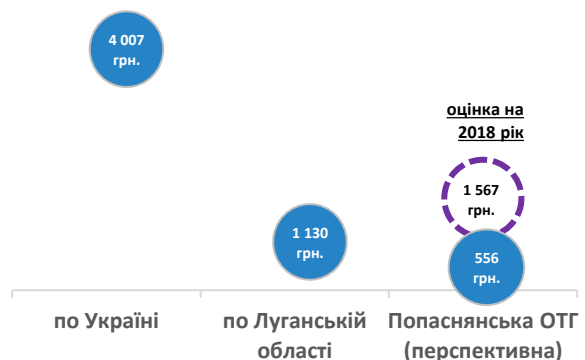
Оціночний показник на 2018 рік становитиме 1 567 грн.

ПДФО на одного мешканця

Показник	2015 рік	2016 рік
Обсяг доходу у розрахунку на душу населення, нижче якого нараховується базова дотація	1 049 грн.	1 356 грн.
Обсяг доходу у розрахунку на душу населення, вище якого нараховується реверсна дотація	1 282 грн.	1 657 грн.
Оціночний ПДФО міської та селищної рад на душу населення	702 грн.	849 грн.
	2017 рік	2018 рік
Оціночний обсяг базової дотації Попаснянської ОТГ (перспективної)	--	10 560 тис. грн.

Бюджетна забезпеченість у 2016 році

ІХ. ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ ФІСКАЛЬНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

ЕКОНОМІКА

ПЕРЕВАГИ	РИЗИКИ ТА НЕДОЛІКИ	ЗАХОДИ РОЗВИТКУ
<p>Наявність машинобудівного комплексу за одночасного функціонування агропромислового виробництва. Потенціал останнього підкріплюється наявністю площ родючих земель та сприятливих кліматичних умов, що дозволяє розширити економічні можливості Попаснянської ОТГ (перспективної).</p>	<p>Високі ризики дестабілізації економіки, пов'язані з військовими діями в безпосередній близькості до населених пунктів Попаснянської ОТГ (перспективної).</p> <p>Недостатня диференціація за галузями та нестабільна діяльність промислових підприємств протягом останніх років, за існуючої тенденції зростання реалізації, що очікується в 2017 році.</p> <p>Низька частка переробного виробництва в сільському господарстві, що звужує економічні можливості ОТГ (перспективної) з отримання додаткової вартості виробленої продукції.</p>	<p>Сприяння реєстрації на території Громади функціонуючих підприємств з тимчасово непідконтрольних територій.</p> <p>Збільшення замовлень в машинобудівні галузі, інтенсифікація використання земель, залучення інвестицій у створення потужностей з переробки с/г продукції, логістичної інфраструктури, що у т. ч. можливо у разі розробки та впровадження програми залучення інвестицій, промоції інвестиційних проєктів, розробки системи пільг.</p>
<p>Заявлена політика влади ОТГ (перспективної) спрямована на розвиток малого бізнесу.</p>	<p>Недостатній рівень розвитку малого бізнесу, інформаційного забезпечення щодо можливостей державно-приватного партнерства, співпраці з донорськими організаціями.</p> <p>Відсутність програм та фінансово-кредитних механізмів підтримки.</p>	<p>Розробка та впровадження механізмів взаємодії та розвитку малого бізнесу, затвердження та контроль за виконанням програми підтримки малого бізнесу.</p>
<p>Високий ступень залучення працездатного населення до сфери виробництва та обслуговування, з рівнем оплати праці, що відповідає середньому показнику по області.</p>	<p>Високі ризики міграційного відтоку населення у разі активізації військових дій.</p> <p>Природне скорочення населення та високий рівень смертності людей у працездатному віці. Значна частка осіб пенсійного віку.</p> <p>Нестача якісно підготовлених спеціалістів, управлінців.</p>	<p>Підвищення якості надання медичних послуг, проведення заходів із попередження захворювань та пропаганда здорового способу життя.</p> <p>Підвищення кваліфікації, впровадження пільгових та соціальних заходів, кредитування тощо.</p> <p>Проведення навчальних програм для кадрової служби з метою підвищення ефективності її діяльності.</p> <p>Проведення заходів із стимулювання розвитку економіки регіону.</p>

ІНФРАСТРУКТУРА

ПЕРЕВАГИ	РИЗИКИ ТА НЕДОЛІКИ	ЗАХОДИ РОЗВИТКУ
Всебічна підтримка процесів відновлення інфраструктури та збільшення фінансування за рахунок коштів бюджетів всіх рівнів та донорських організацій.	Високий фізичний знос інфраструктури та комунальної сфери, їх суттєве пошкодження під час воєнних дій в регіоні. Недостатні обсяги оновлення і модернізації інфраструктури.	Надходження до бюджету нададуть Громаді (перспективній) додаткові фінансові можливості для реалізації своїх повноважень у сфері ЖКГ та збільшення капіталовкладень.

ЗЕМЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ

ПЕРЕВАГИ	РИЗИКИ ТА НЕДОЛІКИ	ЗАХОДИ РОЗВИТКУ
Розширення можливості Громади (перспективної) з управління власними територіями за рахунок приєднання інших населених пунктів. Наявність земель с/г призначення – 75% площі ОТГ (перспективної). За умов проведення низки адміністративних заходів, земельні ресурси можуть виступати вагомим джерелом наповнення бюджету.	Необхідність розробки Генерального плану Громади, проведення заходів з інвентаризації та встановлення нормативної грошової оцінки земель, що потребує залучення додаткового фінансування.	Поступове проведення заходів із інвентаризації землі, фінансування чого можливе коштом Громади або донорських організацій.

СОЦІАЛЬНА СФЕРА

ПЕРЕВАГИ	РИЗИКИ ТА НЕДОЛІКИ	ЗАХОДИ РОЗВИТКУ
Забезпеченість закладами освіти. Передбачається постановка на баланс ОТГ (перспективної) освітніх закладів, що дозволить оперативно реагувати на їх потреби, здійснювати заходи з енергозбереження. Співпраця з міжнародними організаціями з питань фінансування капітальних видатків окремих соціальних заходів.	Зношена матеріально-технічна база закладів освіти, низька енергоефективність приміщень. Нерівномірна наповненості навчальних закладів.	Проведення реорганізації закладів освіти з метою їх укрупнення (бажано із суміжних населених пунктів) із застосуванням відповідного компенсатору - перевезення учнів за програмою «Шкільний автобус». Співпраця з міжнародними організаціями з питань фінансування капітальних видатків окремих соціальних заходів.
Забезпеченість закладами охорони здоров'я.	Недостатня забезпеченість лікувально-профілактичних закладів медичними кадрами та сучасним медичним обладнанням. Потреба в ремонті та оснащенні лікувальних закладів згідно нормативів амбулаторій та ФАПів.	Впровадження заходів з підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості, що передбачені ЗУ «Про сільську медицину».

БЮДЖЕТНІ ВІДНОСИНИ

ПЕРЕВАГИ	РИЗИКИ ТА НЕДОЛІКИ	ЗАХОДИ РОЗВИТКУ
<p>Оцінюване збільшення надходжень до бюджету Громади (перспективної) в 4,3 рази до 97,4 млн. грн, порівняно з 2016 роком, внаслідок зарахування до бюджету Громади ПДФО, базової дотації та перехід на прямі міжбюджетні відносини з бюджетами вищих рівнів.</p>	<p>Невисока диференціація надходжень до бюджету від власних джерел. Залежність від податку на доходи фізичних осіб (68% власних надходжень), незначний обсяг неподаткових надходжень.</p> <p>Нижчі за середні по Україні та по області показники податко-спроможності та бюджетної забезпеченості.</p> <p>Очікуваний нижчий рівень освоєння бюджетних коштів за капітальними видатками, що пов'язано з недостатнім обсягом наявних виробничих потужностей; досвідом управлінського апарату в реалізації інфраструктурних проектів, частина з яких перебуває на стадії розробки та узгодження.</p>	<p>Подальше відновлення економіки.</p> <p>Впровадження заходів зі збільшення надходжень до бюджету за ПДФО, єдиним податком шляхом розвитку підприємницької сфери, залучення нових виробництв та малого бізнесу Громади (перспективної) до виконання робіт, що фінансуються з бюджету. Проведення роз'яснювальної та мотиваційної роботи з роботодавцями щодо виведення з/п з «тіні».</p> <p>Співпраця з МФО в частині залучення грантів або пільгових кредитів на інфраструктурні проекти.</p>
<p>Відсутність боргового навантаження на дохідну частину бюджету, що надає можливість ОТГ (перспективній) брати спільну участь у фінансуванні інфраструктурних проектів.</p>	<p>Обмежені можливості управління іншими джерелами потенційних доходів (земля поза межами населених пунктів), що є наслідком недостатнього (на поточний момент) розвитку малого бізнесу, прогалин у законодавчому регулюванні майнових і земельних відносин, а також адмініструванні надходжень від плати за землю.</p>	<p>Проведення заходів з інвентаризації землі та визначення нормативної грошової оцінки землі, що розширить базу оподаткування та збільшить надходження від плати за землю.</p>

Х. ПОРІВНЯЛЬНІ ДАНІ ОТГ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

НАЗВА ОТГ	ПОКАЗНИК					
	Кількість населених пунктів у складі ОТГ	Площа земель, тис. га	Чисельність населення, тис. осіб	Власні доходи на одного мешканця у 2016 році, грн.	ПДФО на одного мешканця у 2016 році, грн.	Базова / реверсна дотація на одного мешканця у 2018 році, грн.
Біловодська ОТГ	33	159,7	23,0	882	1 139	240
Білокуракінська ОТГ	24	78,95	13,7	2 523	1 569	0
Красноріченська ОТГ	5	24,6	6,8	604	527	297
Кремінська ОТГ (перспективна)	11	53,3	23,1	703	858	398
Марківська ОТГ (перспективна)	33	116,6	14,8	986	1 376	0
Новоайдарська ОТГ (перспективна)	32	124,5	20,8	1 825	1 028	266
Новопсковська ОТГ	6	22,6	12,4	2 096	1 442	0
Попаснянська ОТГ (перспективна)	11	26,2	26,1	556	805	440
Троїцька ОТГ	38	95,2	14,2	1 390	1 719	(50)
Чмирівська ОТГ	8	20,6	8,0	988	450	533

